

BELEIDSREGEL INFORMATIEVOORZIENING AAN GESCHIEDEN OUDERS #BR006

Verstoorde relaties tussen ouders kunnen scholen in benarde situaties brengen als het gaat om informatievoorziening. Meer dan eens is de verhouding tussen de ouders zodanig verstoord dat diegene, die over de informatie die van de school afkomstig is beschikt, die niet aan een andere ouder wil verstrekken. De school zou die informatie volgens de verzorgende ouder ook niet mogen verschaffen. De school dreigt dan tot partij te worden gemaakt in een geschil waar zij verder buiten staat en ook buiten wil blijven staan. Bij dit soort vraagstukken is een professionele en juridisch correcte houding noodzakelijk. Kort wordt ingegaan op het wettelijk kader omtrent informatievoorziening. Vervolgens wordt het verschil tussen gezaghebbende en niet-gezaghebbende ouders uiteengezet. Tot slot worden enkele vuistregels gegeven over hoe te handelen indien een dergelijke situatie zich voordoet.

WETTELIJK KADER

De scholen rapporteren over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn. (art.23b WVO). Indien een van de ouders het gezag heeft verloren, heeft de ouder die wordt belast met het gezag de verplichting om de andere ouder op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (art.1:377b BW). Het is dus de bedoeling dat de ouder die niet met het gezag is belast van de ander ouder informatie over het kind krijgt. Gegevens over de schoolresultaten zouden dus via de met het ouderlijk gezag beklede ouder verstrekt moeten worden. Als echter in die communicatie storingen ontstaan, ontstaat er voor de school een actievere informatieplicht. Indien de niet-gezaghebbende ouder hierom vraagt, is de school verplicht om informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die het kind of diens verzorging of opvoeding betreffen te verstrekken (art. 1:377c BW). Dit gebeurt dus op initiatief van de niet-gezaghebbende ouder, niet op initiatief van de school. Tevens dient de niet-gezaghebbende ouder om specifieke informatie te vragen. Er moet uit de aanvraag blijken welk soort gegevens de niet-gezaghebbende ouder wil hebben. De gedachte achter de informatievoorziening is een beeld te geven van hoe het kind op school functioneert. Er zijn twee uitzonderingen op het informatieplicht:

- De scholen hoeven de informatie niet te verstrekken als ze die ook niet (op dezelfde manier) aan de ouder met het ouderlijk gezag zouden geven.
- De informatie hoeft niet te worden verstrekt als het belang van het kind zich daartegen verzet.

De wet verplicht derhalve de scholen om te beoordelen of de informatie geschikt is om te verstrekken aan de niet-gezaghebbende ouder. De scholen zullen zwaarwegende argumenten moeten aanwenden indien ze weigert om de informatie te verstrekken. Essentieel hierbij is het belang van het kind.

Bijvoorbeeld: Aan de niet-gezaghebbende ouder is de omgang met zijn kind ontzegd. Deze probeert toch na schooltijd het kind te ontmoeten. De ander ouder wil daarom het kind van school nemen. Het verschaffen van informatie door de leerkracht, die zou inhouden dat het kind naar een andere school gaat, zou kunnen worden geweigerd omdat de veiligheid van het kind daarbij in het geding is.

GEZAMENLIJK GEZAG

De wet schrijft scholen een directe verantwoordelijkheid voor om beide gezaghebbende ouders van informatie te voorzien en te betrekken bij belangrijke beslissingen. Door beide gezag ouders vanaf het begin van de schooltijd rechtstreeks te betrekken, of in ieder geval na wijziging van de gezinsrelatie, kan voorkomen worden dat een van de ouders een achterstand ervaart en de school van partijdigheid beticht. Een afzijdige houding van een conflict tussen ouders is hierbij essentieel. De school moet zich neutraal opstellen. Door een van de ouders geen informatie te geven, geeft de school haar neutrale positie op en kiest zij (wellicht onbewust) toch partij. Het is dan ook aan te bevelen om bij de inschrijving van de leerling

te inventariseren en vast te leggen wie het wettelijk gezag over het kind heeft. Vervolgens is het raadzaam om, indien beide gezaghebbende ouders niet meer bij elkaar wonen, beide adressen op te slaan en aan te merken als contactpersonen. Informatie wordt daaropvolgend in tweevoud verstrekt. Bij schoolgesprekken worden beide ouders gelijktijdig uitgenodigd. Indien een van de ouders zijn/haar hiertegen bezwaar maakt, is de school verplicht om de mogelijkheid te bieden om apart een gesprek te voeren.

NIET-GEZAGHEBBENDE OUDER

Indien (gescheiden) ouders samen hun geschil niet kunnen oplossen en blijven steken in een ouderstrijd over opvoeding, omgang en informatie- en consultatierecht, kan hun onderlinge strijd zich ook verplaatsen naar het strijdtoneel bij een derde, waaronder de school. Scholen doen er goed aan hun beleid jegens de ouders op dit vlak transparant en duidelijk te voeren. De ouder zonder gezag heeft het recht om door de andere ouder te worden geïnformeerd en te worden geraadpleegd. Indien dit niet (genoeg) gebeurt, heeft de niet-gezaghebbende ouder het recht om de school om specifieke informatie te vragen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan schoolrapporten. Hoe ver het begrip informatie reikt, is door de Hoge Raad nog niet afgebakend. De school kan zich niet verschuilen achter de informatieplicht van de gezaghebbende ouder, maar dient hier actief mee om te gaan. Het voorzien van informatie aan een niet-gezaghebbende ouder mag niet in strijd zijn met het belang van het kind. De school moet hierin dus een afweging maken.

HANDELINGSWIJZE SCHOLEN

Gezamenlijk gezag:

- Bij inschrijving van een leerling inventariseren en vastleggen wie het wettelijk gezag over het kind heeft.
- In geval bij inschrijving de twee gezaghebbende ouders niet op hetzelfde adres zijn ingeschreven of bij scheiding gaandeweg de schooltijd, beide ouders gelijktijdig informeren en betrekken bij beslissingen aangaande de schoolcarrière van het kind.
- Uitgangspunt dat voor de schoolgesprekken en schoolactiviteiten beide ouders gelijktijdig worden uitgenodigd.
- Alleen indien een van de ouders zijn/haar bezwaar uit tegen gesprekken in aanwezigheid van de andere ouder, die mogelijkheid bieden om apart een gesprek te voeren.

Geen gezag:

- De ouder dient een concreet verzoek om informatieverstrekking schriftelijk in bij de school en dient aan te tonen dat hij ouder is van het kind.
- De ander ouder wordt in kennis gesteld van het verzoek. Daarbij wordt aangegeven dat alleen redenen die het belang van het kind aangaan tegen het verzoek kunnen worden ingebracht.
- De rector c.q directeur neemt binnen een redelijke termijn een besluit op het verzoek en maakt daarbij een zelfstandige afweging
- Indien er tegen het verzoek geen bezwaar bestaat, wordt de informatie schriftelijk verstrekt en met eventuele bescheiden (bijvoorbeeld de rapporten) zonder meer gegeven. Er hoeft niet steeds opnieuw verzocht te worden om die informatie. De informatie heeft enkel betrekking op belangrijke leervorderingen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.
- Informatie wordt niet verstrekt, wanneer de scholen gegronde redenen hebben om aan te nemen dat dat in strijd is met het belang van het kind, bijvoorbeeld als de veiligheid in het geding is.
- De verzorgende ouder wordt op de hoogte gesteld van de verstrekte informatie.

#BR006

Vastgesteld door het bevoegd gezag op 12 juni 2018

BIJLAGE, ADVIEZEN LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE ONDERWIJS (JURISPRUDENTIE)

Wij zijn aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) van Onderwijsgeschillen. De LKC heeft veel klachten behandeld over informatieverstrekking aan gescheiden ouders. De LKC kijkt dan of de communicatie/informatieverstrekking zorgvuldig en voldoende is geweest en of de school zich neutraal genoeg heeft opgesteld. Hierna worden enkele belangrijke punten uit de adviezen van de LKC besproken.

School moet neutraal zijn

Een school moet voorkomen partij te worden in een echtscheidingsconflict en moet alle schijn van partijdigheid vermijden (105389). Een school behoort zich onpartijdig op te stellen bij het voldoen aan de informatieplicht (106067).

De school hoeft soms geen informatie te verstrekken als zij daardoor haar neutraliteit verliest.

Bijvoorbeeld wanneer een ouder vraagt of er een verschil is in de leerprestaties van de kinderen in de weken dat ze bij de vader en de weken dat ze bij de moeder zijn (106560).

Alleen in uitzonderlijke omstandigheden, als de veiligheid van het kind in het geding is, is het volgens de commissie verstandig om informatie ten behoeve van een echtscheidingsprocedure te verstrekken (105201, 105312).

Beide ouders hebben ouderlijk gezag

De school heeft een actieve informatieplicht. Zij moet ouders dezelfde mondelinge en schriftelijke informatie geven. De school heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid (105683, 105535).

Als de school weet dat er geen omgang is tussen een ouder en het kind, mag de school geen genoegen nemen met de mededeling van de ouder dat die de andere ouder wel zal informeren. De school moet dit controleren (103918).

Wanneer in een echtscheidingsconvenant is vastgelegd dat de ene ouder de andere ouder moet informeren en dit vervolgens niet gebeurt, moet de school de betreffende informatie aan de andere ouder verschaffen (105160).

Als de school informatie in tweevoud aan het kind meegeeft, voldoet de school in principe aan haar informatieplicht. Wanneer vervolgens blijkt dat de informatie een van de ouders niet bereikt, moet de school een andere manier zoeken om de informatie te verstrekken (104129).

Als een van de ouders geen gezamenlijk oudergesprek wil, moet de school de mogelijkheid bieden voor afzonderlijke gesprekken met beide ouders (105535, 105683).

Ouder zonder ouderlijk gezag

De school moet de ouder zonder gezag informatie geven over belangrijke zaken over het kind of diens verzorging of opvoeding. De ouder moet daar wel zelf om vragen, de school hoeft dit dus niet uit eigen beweging te doen. De informatie kan gaan over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind zoals leerprestaties of medische kwesties. Hieronder valt bijvoorbeeld een schoolrapport, maar niet een uitnodiging voor een algemene ouderavond of een schoolfoto (105032, 106212).

Er is geen wettelijke bepaling op grond waarvan de school gehouden zou zijn een kennismakings- of rapportgesprek te voeren met de niet gezaghebbende ouder (107306).

Op de informatieplicht kan een uitzondering worden gemaakt als het belang van het kind zich verzet tegen het verstrekken van de informatie. De school moet een eigen afweging over dat belang maken. De school moet de gezaghebbende ouder over een verzoek tot informatieverstrekking op de hoogte brengen (107306). Als de ouder met gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de

#BR006**Vastgesteld door het bevoegd gezag op 12 juni 2018**

andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. Deze ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen (08.023/037). De veiligheid van het kind speelt een rol bij de afweging of de school informatie verstrekt (105698).

Als een kind op school aangeeft bang te zijn voor de ouder mag een school terughoudend zijn in het verstrekken van informatie (104563).

Een school mag niet verwijzen naar de gezaghebbende ouder als de ouder zonder ouderlijk gezag informatie opvraagt (106906).

De mogelijk biologische vader van een leerling is niet gelijk te stellen met een ouder zonder gezag en heeft daarom geen wettelijke aanspraak op informatie (107052).